

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019

Περιεχόμενα Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	11
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	12
Κατάσταση Συνολικού Εσοδήματος.....	13
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	14
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	15
Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	16
1 Γενικές πληροφορίες	16
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών.....	16
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.....	16
2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	17
2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές.....	22
2.5 Μισθώσεις.....	22
2.6 Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	23
2.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	23
2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	24
2.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	24
2.10 Αποθέματα	26
2.11 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	26
2.12 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	26
2.13 Μετοχικό κεφάλαιο.....	26
2.14 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία.....	26
2.15 Παροχές στο προσωπικό.....	27
2.16 Προβλέψεις.....	28
2.17 Αναγνώριση εσόδων	28
2.18 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	28
2.19 Διανομή μερισμάτων	28
2.20 Από κοινού συμφωνίες	28
2.21 Αναπροσαρμογές και Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	29
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	29
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	29
3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων	30
4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης.....	30
4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	30
4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών	31
5 Ενσώματα πάγια	32
6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	33
7 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις.....	33
8 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες.....	33
9 Κοινές επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων	34
10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.....	34

11	Αποθέματα.....	34
12	Απαιτήσεις.....	35
13	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	37
14	Μετοχικό κεφάλαιο και Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο.....	37
15	Λοιπά αποθεματικά	38
16	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	38
17	Δάνεια	39
18	Αναβαλλόμενη φορολογία	40
19	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	41
20	Έξοδα ανά κατηγορία.....	43
21	Λοιπά έσοδα / Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	43
22	Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – καθαρά	44
23	Παροχές σε εργαζομένους.....	44
24	Φόρος εισοδήματος.....	44
25	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	45
26	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	46
27	Λοιπές σημειώσεις	47
28	Συμμετοχές Εταιρείας	47
29	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	48

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ
1^η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ
ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Ερμού 25 - ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64
Τηλ.: 210-8184500 Fax: 210-8184501
ΑΦΜ: 094496848 Δ.Ο.Υ.: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2019 (01/01-31/12/2019) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις καθώς και τα αποτελέσματα της Εταιρείας TOMH ABETE. Στην Έκθεση περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση 2019 και η επίδρασή τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει η εταιρεία, ενώ παρατίθενται και ποιοτικού χαρακτήρα στοιχεία και εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων της.

Με την οικονομική κρίση και τη διαρκή επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα για περισσότερα από δέκα έτη, η οποία συνεχίστηκε και το αναφερόμενο έτος, ο κατασκευαστικός τομέας, ένας από τους βασικότερους πυλώνες της Ελληνικής Οικονομίας, έχει επηρεαστεί σημαντικά με φυσικό επακόλουθο την μείωση των εσόδων και των περιθωρίων κερδοφορίας.

Μετά την ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, τα σημάδια σταδιακής ανάκαμψης της Ελληνικής οικονομίας συνεχίζονται. Η ανάπτυξη όμως του εγχώριου ΑΕΠ χαρακτηρίζεται ως αναίμακτη καθώς αυξάνεται μόλις κατά 1,9% το 2019 σε σύγκριση με το 2018 (σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ), ποσοστιαία μεταβολή παρόμοια (αύξηση 1,9%) το 2018 σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος 2017. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι μικρότερος από τις αρχικές προβλέψεις των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ για το έτος 2019. Η μείωση του ρυθμού ανάπτυξης οφείλεται στην επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στο 4^ο Τρίμηνο του 2019 σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο που είχε ως συνέπεια την επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών σε 4,8% από 8,7% το 2018 (επιβράδυνση κατά 3,9%). Επιβράδυνση κατά 1,7% παρουσίασε το 2019 και ο ρυθμός αύξησης των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών σε σύγκριση με το 2018 (αύξηση 2,5% το 2019 έναντι 4,2% το 2018).

Αντιθέτως, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αυξήθηκαν κατά 4,7% το 2019 σε σχέση με την σημαντική μείωση (-12,2%) το 2018. Δυστυχώς η πανδημία Covid 19 που εμφανίστηκε στον πλανήτη από τα μέσα Φεβρουαρίου 2020 και το επακόλουθο lockdown στην συνολική οικονομική δραστηριότητα για την αποφυγή της διασποράς του ιού στην κοινότητα, έχουν προκαλέσει δραματικές επιπτώσεις στην Ελληνική Οικονομία, η εκτίμηση των οποίων προς το παρόν είναι ακόμα επισφαλής. Σύμφωνα με προσωρινές εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ η Ύφεση θα φτάσει το 8% το 2020 στο βασικό σενάριο εφόσον η πανδημία ελεγχθεί, έως 9,8% στο ακραίο σενάριο, με αρνητικές επιπτώσεις στο διαθέσιμο εισόδημα και την απασχόληση.

Οι αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αρχίζουν να διαμορφώνονται κοντά στα προ κρίσης επίπεδα, το δε κόστος δανεισμού της χώρας μας θεωρείται ακόμα χαμηλό αν και η μεταβλητότητά τους, συνέπεια της διαρκούς και μακρόχρονης Οικονομικής κρίσης η οποία επιβαρύνθηκε από το lockdown της Οικονομίας λόγω της πανδημίας, δεν μπορούν να εκτιμηθούν. Η εισροή του οικονομικού πακέτου στήριξης των 72 δις. Ευρώ που εξασφάλισε η Ελληνική Κυβέρνηση τον Ιούλιο 2020 όπως και τα μέτρα στήριξης της Οικονομίας που ελήφθησαν ελπίζεται ότι θα ανασχέσουν τις δραματικές επιπτώσεις της πανδημίας στην Οικονομική δραστηριότητα και θα αποτελέσουν το εφελτήριο της ανάπτυξης, η οποία αναμένεται το επόμενο έτος. Απαραίτητη βέβαια προϋπόθεση, είναι η δημοσιονομική πειθαρχία και η συνέχιση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων. Μεγάλη πρόκληση για την οικονομία αποτελεί η αποκατάσταση της υγείας του τραπεζικού συστήματος, που συνεχίζει να παρουσιάζει υψηλά ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων. Μια δραστική μείωση στα επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, σε συνδυασμό με την άρση των capital controls η οποία πραγματοποιήθηκε την 1^η Σεπτεμβρίου 2019, αποτελούν σημαντικό παράγοντα ανάκαμψης του τραπεζικού

συστήματος, ώστε να επιτελέσει τον ρόλο του που είναι η παροχή κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση νέων παραγωγικών επενδύσεων.

Μετά την αναμενόμενη Ύφεση το 2020 λόγω της πανδημίας COVID 19, όλες οι ελπίδες ανάκαμψης μετατίθενται για το 2021 όταν θα εισρέουν και τα κοινοτικά κονδύλια στήριξης των 72 δις. Ευρώ. Σε κάθε περίπτωση και μέχρι την εκταμίευση των κονδυλίων αυτών, δεν μπορεί να αποκλειστεί η προσφυγή της Χώρας στα δάνεια του ESM τα οποία έχουν χαμηλό επιτόκιο. Όμως, η αύξηση της μεταβλητότητας διεθνώς, η τάση προς αύξηση του εμπορικού προστατευτισμού, οι αυξανόμενες γεωπολιτικές εντάσεις στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου αλλά και οι συνεχιζόμενες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας, συνιστούν σημαντικούς κινδύνους και αβεβαιότητες που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομία.

Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι και το 2020 θα είναι μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η Εταιρεία αντιμέτωπη με τις δυσκολίες της εγχώριας αγοράς προσπαθεί με συντονισμένες προσπάθειες και τα μέτρα για τον έλεγχο και περιορισμό του λειτουργικού κόστους και τη βελτιστοποίηση των παραγωγικών λειτουργιών, που στοχεύουν να αντισταθμίσουν εν μέρει τις συνέπειες της πτώσης της εγχώριας αγοράς.

Το 2019 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα με συνέπεια τον μειωμένο κύκλο εργασιών της εταιρείας. Η έμφαση δόθηκε στην υλοποίηση και ολοκλήρωση των ανειλημμένων έργων.

Τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας αναλύονται λεπτομερώς στις οικονομικές καταστάσεις οι οποίες συνοδεύονται από σημειώσεις που παρέχουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες για την ανάλυση αυτών και την εξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

Αναλυτικότερα, έχουμε την τιμή να θέσουμε υπ' όψιν σας τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για την χρήση 1/1/2019 – 31/12/2019.

Αναλύοντας τα στοιχεία του Ισολογισμού, βάσει των ΔΠΧΑ, της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, αναφέρουμε τα εξής:

1. ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2019

Η εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2019 υπέγραψε συμβάσεις για την εκτέλεση των παρακάτω έργων οι κυριότερες από τις οποίες είναι :

1. A.I.A.- R.F.B. AREA
Αξία σύμβασης: € 850.000,00
2. ΟΠΑΝΔΑ – ΠΡΟΜ.ΟΡΓΑΝΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΩΝ
Αξία σύμβασης: € 1.335.628,00
3. ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ
Αξία σύμβασης: € 1.100.000,00
4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ
Αξία σύμβασης: € 1.448.369,00

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 2019

Για το 2019 η Εταιρεία παρουσίασε κύκλο εργασιών 44 εκ. € (2018: 37,7 εκ. €), λειτουργικές ζημιές (αποτελέσματα εκμετάλλευσης) -2,8 εκ. € (2018: κέρδη 0,01 εκ. €) και καθαρές ζημιές μετά φόρων -2,4 εκ. € (2018: κέρδη 0,07 εκ. €). Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας ανέρχονται σε 22,7 εκ. € (2018: 25,2 εκ. €). Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα της χρήσης του 2019 έχουν επιβαρυνθεί με μη επαναλαμβανόμενη ζημιά ποσού € 1,7 εκ. που αφορά σε πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων.

Ο δανεισμός της εταιρείας την 31.12.2019 διαμορφώνεται σε 0,19 εκ. € εκ των οποίων μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης 0,14 εκ. € και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης 0,06 εκ. €. Τα ταμειακά διαθέσιμα ανήλθαν σε 4,7 εκ. €, (2018: 9,6 εκ. €).

Η εταιρεία για τη χρήση 2019 παρουσίασε καθαρές ταμειακές ροές ύψους -4,9 εκ. €, ενώ για τη χρήση 2018 η Εταιρεία είχε παρουσιάσει καθαρές ταμειακές ροές ύψους 1 εκ. €.

Για το 2019 στόχος της Εταιρείας είναι η βέλτιστη από πλευράς κόστους υλοποίηση του ανεκτέλεστου υπολοίπου και η ένταση των προσπαθειών εξεύρεσης έργων.

Η εταιρεία χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεων της, οι οποίοι χρησιμοποιούνται ευρέως στον τομέα που δραστηριοποιείται. Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες καθώς και υπολογισμοί αυτών αναλύονται ακολούθως :

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Κερδοφορίας

Όλα τα ποσά σε Ευρώ.

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Πωλήσεις	44.031.774	37.679.228
EBITDA	(2.759.089)	210.523
Περιθώριο EBITDA %	-6,27%	0,56%
EBIT	(2.849.140)	13.950

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών :

EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων που ισούται με την γραμμή Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου πλέον Αποσβέσεων από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

EBIT (Earnings before Interest and Tax): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων που ταυτίζεται με την γραμμή Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου.

3. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της TOMH ABETE ανήλθε στις 31/12/2019 σε ευρώ 37 εκ. περίπου, μετά την 31.12.2019 υπεγράφησαν επιπλέον συμβάσεις ποσού ευρώ 1,8 εκ. ενώ έχουν εξασφαλιστεί νέα έργα ύψους ευρώ 24 εκ. οι συμβάσεις των οποίων αναμένεται να υπογραφούν.

4. ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα, και η καθυστέρηση δημοπράτησης νέων κατασκευαστικών έργων στην Ελλάδα (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) έχει επηρεάσει αρνητικά την

αναπλήρωση του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου της εταιρείας και κατά συνέπεια μπορεί να επηρεάσει το μελλοντικό της εύρος δραστηριοτήτων (μελλοντικά έσοδα).

Επιπλέον η εταιρεία εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελληνική αγορά, μεταβολές σε τιμές αγοράς ακινήτων, πρώτων υλών όπως σίδηρος, τσιμέντο κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τις εμπορικές απαιτήσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

5. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 31.12.2019

Το 1ο εξάμηνο του 2020 επηρεάζεται από την εξάπλωση της πανδημίας του Covid-19 και των περιοριστικών μέτρων (lock-down) που επιβλήθηκαν από τις επιμέρους κυβερνήσεις. Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας είναι η προστασία της υγείας των εργαζομένων και ο περιορισμός της εξάπλωσης του ιού, καθώς και η ελαχιστοποίηση της αναπόφευκτης επίδρασης στην οικονομική απόδοση της Εταιρείας. Το μέγεθος των επιπτώσεων θα καθοριστεί κυρίως από τη διάρκεια και την έκταση της πανδημίας και τα αντίστοιχα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη για να περιορίσουν την εξάπλωσή της, καθώς και από τις πρωτοβουλίες των κυβερνήσεων για την ενίσχυση της οικονομίας.

Η επίδραση της πανδημίας στις δραστηριότητες της Εταιρείας οδήγησε σε καθυστερήσεις στην εκτέλεση υφιστάμενων έργων ενώ αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά και το χρονοδιάγραμμα συμβασιοποίησης νέων έργων για την αναπλήρωση του ανεκτελέστου. Παράλληλα, υπήρχαν καθυστερήσεις στην είσπραξη και τακτοποίηση των πιστοποιήσεων για εκτελεσμένες εργασίες. Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντική επίπτωση στα προϋπολογισμένα αποτελέσματα, ενώ τα υπόλοιπα από τιμολογημένες απαιτήσεις των ήδη εκτελεσμένων εργασιών δεν αναμένεται να επηρεαστούν ή να καθυστερήσουν σημαντικά, ειδικότερα για δημόσια έργα στα οποία η τιμολόγηση εργασιών προϋποθέτει εγκεκριμένα κονδύλια προς πληρωμή.

Ειδικά για την Ελλάδα, η βούληση της Κυβέρνησης να προχωρήσει άμεσα σε αύξηση των Δημοσίων Επενδύσεων, ανταποκρινόμενη σε πραγματικές ανάγκες που θα τονώσουν παράλληλα και την οικονομία, αναμένεται να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για την Εταιρεία.

Κηφισιά , 4 Ιουνίου 2020

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΜΜ. ΣΥΡΙΑΝΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες περιλαμβάνουν την Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2019 αντιστοιχούν στις οικονομικές καταστάσεις
- Η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 150α του Κωδ. Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητές της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης

αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2020

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠράιςγουάτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Δέσποινα Μαρίνου
Αρ Μ ΣΟΕΛ 17681

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	5	1.199.164	1.016.593
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	13.251	1
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7	1.838.500	1.838.500
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	8	1.531.088	1.536.115
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	10	-	5.282
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12	8.803	20.697
		4.590.805	4.417.188
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	11	152.424	101.857
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	12	28.136.650	32.634.554
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	13	4.653.757	9.546.669
		32.942.831	42.283.079
		32.942.831	42.283.079
Σύνολο ενεργητικού		37.533.636	46.700.268
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	7.198.092	7.198.092
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	15	3.126.843	3.126.843
Λοιπά αποθεματικά	15	6.278.342	6.272.987
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		6.139.859	8.575.292
		22.743.135	25.173.214
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		22.743.135	25.173.214
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια μακροπρόθεσμα	17	135.979	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	18	1.087.199	2.157.508
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	19	203.684	172.669
		1.426.862	2.330.177
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	16	13.270.770	19.154.365
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		37.791	42.512
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	17	55.080	-
		13.363.641	19.196.877
Σύνολο υποχρεώσεων		14.790.502	21.527.054
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		37.533.637	46.700.268

*Η Εταιρεία δεν προχώρησε στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
Πωλήσεις		44.031.774	37.679.228
Κόστος πωληθέντων	20	(44.951.169)	(36.772.278)
Μεικτό κέρδος		(919.395)	906.950
Έξοδα διάθεσης	20	(145.339)	(129.619)
Έξοδα διοίκησης	20	(613.012)	(769.465)
Λοιπά έσοδα	21	144.718	183.537
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	21	(1.316.112)	(177.453)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		(2.849.140)	13.950
Χρηματοοικονομικά έσοδα	22	23.750	18.733
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	22	(8.364)	(21.091)
Κέρδη προ φόρων		(2.833.753)	11.592
Φόρος εισοδήματος	24	398.320	54.432
Καθαρά κέρδη / (Ζημιές) χρήσης		(2.435.433)	66.024

*Η Εταιρεία δεν προχώρησε στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Συνολικού Εσοδήματος

	Σημ.	1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
Καθαρά κέρδη / (Ζημιές) χρήσης		(2.435.433)	66.024
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	19,24	5.355	(4.226)
		5.355	(4.226)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης (καθαρά μετά από φόρους)		5.355	(4.226)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης		(2.430.079)	61.798

Τα Λοιπά Συνολικά Έσοδα παρουσιάζονται στην παραπάνω κατάσταση, καθαρά, μετά από φόρους. Ο φόρος που αναλογεί στα στοιχεία που απαρτίζουν τα Λοιπά Συνολικά Έσοδα παρατίθεται στη σημείωση 24.

*Η Εταιρεία δεν προχώρησε στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθέματα	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018		9.692.892	3.126.843	6.277.213	10.136.420	29.233.368
Καθαρό κέρδος / (Ζημία) χρήσης		-	-	-	66.024	66.024
Λοιπά Συνολικά Έσοδα						
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	19,24	-	-	(4.226)	-	(4.226)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(4.226)	-	(4.226)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης		-	-	(4.226)	66.024	61.798
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου		(2.494.800)	-	-	-	(2.494.800)
Απορρόφηση Πλωκάτ		-	-	-	(1.627.152)	(1.627.152)
		(2.494.800)	-	-	(1.627.152)	(4.121.952)
31 Δεκεμβρίου 2018*		7.198.092	3.126.843	6.272.987	8.575.292	25.173.214
1 Ιανουαρίου 2019		7.198.092	3.126.843	6.272.987	8.575.292	25.173.214
Καθαρό κέρδος / (Ζημία) χρήσης		-	-	-	(2.435.433)	(2.435.433)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα						
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	19,24	-	-	5.355	-	5.355
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	5.355	(2.435.433)	5.355
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης		-	-	5.355	(2.435.433)	(2.430.079)
31 Δεκεμβρίου 2019		7.198.092	3.126.843	6.278.342	6.139.858	22.743.135

*Η Εταιρεία δεν προχώρησε στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Σημ.	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
Λειτουργικές Δραστηριότητες		
	(2.833.753)	11.592
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		
<i>Πλέον / μείον προσαρμογές για:</i>		
Αποσβέσεις	5,6 90.051	196.573
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων	21 1.689.809	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(604.656)	(128.353)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	22 8.364	21.901
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(50.568)	75.237
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	2.443.382	290.250
(Μείωση)/αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	(5.874.021)	2.797.180
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(8.364)	(21.901)
Καταβεβλημένοι φόροι	(60.780)	(51.896)
Σύνολο εισροών (εκροών) λειτουργικών δραστηριοτήτων (α)	(5.200.537)	3.190.582
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κ/ξιών και λοιπών επενδύσεων	-	(42.095)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων και επενδύσεων σε ακίνητα	(52.146)	(95.422)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων και επενδύσεων σε ακίνητα	409.151	70.181
Τόκοι εισπραχθέντες	23.750	62.139
Απορρόφηση Πλωκάτ	-	602.610
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	380.756	597.412
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	(2.494.800)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(54.257)	-
Μερίσματα πληρωθέντα	(18.873)	(291.431)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(73.131)	(2.786.231)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)	(4.892.912)	1.001.763
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	9.546.669	8.544.906
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	4.653.757	9.546.668

*Η Εταιρεία δεν προχώρησε στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3)..

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται, κυρίως στους κλάδους των κατασκευών, των αναπλάσεων, των έργων πρασίνου και των λιμενικών έργων.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της Πλήρους Ενοποίησης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ η οποία συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με ποσοστό 100% και η οποία περιλαμβάνεται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της μητρικής και εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείας "ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε." που έχει έδρα την Κηφισιά.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 4 Ιουνίου 2020 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετοχών. Είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση του διαδικτύου της Εταιρείας: www.ellaktor.com.

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ). Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους, εκτός από ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από τη Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2019 προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και οι θετικές ταμειακές ροές από τα εν εξελίξη έργα εξασφαλίζουν ένα επαρκές κεφάλαιο κίνησης για την Εταιρεία, το οποίο συμβάλει στην οικονομική και ταμειακή της ανεξαρτησία και στην απουσία είτε ενδοεταιρικής είτε μέσω τραπεζικών δανείων χρηματοδότησης. Το ίδιο αναμένεται να ισχύσει και για το προσεχές μέλλον καθώς η Διοίκηση εκτιμά, πως η Εταιρεία θα συνεχίσει να έχει επαρκή ρευστότητα η οποία θα εξασφαλιστεί, μέσα από την συνεχιζόμενη ομάλη πορεία των εργασιών των κατασκευαστικών έργων που έχει αναλάβει και από την ακόμα πιο βέλτιστη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

Επιπλέον, η εξάπλωση της πανδημίας του Covid-19 και η επιβολή των περιοριστικών μέτρων (lock-down) από την κυβέρνηση δεν επηρέασαν τα οικονομικά μεγέθη της Εταιρείας καθώς και την γενικότερη λειτουργία της το 2020, εκτός ορισμένων καθυστερήσεων στην εκτέλεση υφιστάμενων έργων και στην συμβασιοποίηση νέων έργων. Αναλυτικότερα οι επιπτώσεις της πανδημίας αναφέρονται στην σημείωση 29.

Η Διοίκηση της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω εξελίξεις, αλλά και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της πανδημίας Covid-19 εκτιμάει ότι έχει διασφαλίσει την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ως εκ τούτου οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Το 2019 η ελληνική οικονομία συνέχισε την ανάκαμψή της με τους δείκτες οικονομικού κλίματος και προσδοκιών να εμφανίζονται βελτιωμένοι, υποδηλώνοντας τη συνέχιση της αναπτυξιακής δυναμικής. Καταγράφηκαν θετικές εξελίξεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα, με αύξηση των καταθέσεων και βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης των τραπεζών. Η εμπιστοσύνη στον τραπεζικό τομέα ενισχύθηκε σημαντικά και οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων καταργήθηκαν πλήρως από την 1η Σεπτεμβρίου 2019. Η βελτίωση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος συνέβαλε στην αύξηση της τραπεζικής χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ενώ η ανάδειξη αυτοδύναμης κυβέρνησης τον Ιούλιο του 2019 ενίσχυσε περαιτέρω τις προσδοκίες όσον αφορά στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας το επόμενο διάστημα.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ διαμορφώνεται σε 1,9%, στο ίδιο επίπεδο με το 2018, ελαφρώς χαμηλότερα των προβλέψεων των αρμόδιων αρχών, ενώ η απόδοση του 10ετούς ομολόγου βρέθηκε ακόμα και χαμηλότερα από το 1%, υποδηλώνοντας την αυξημένη διάθεση των επενδυτών να αναλάβουν ελληνικό ρίσκο.

Ωστόσο η αναπτυξιακή δυναμική του τρέχοντος έτους (2020), και κυρίως μετά το Φεβρουάριο 2020 ανακόπηκε από την εμφάνιση και την εξάπλωση του ιού Covid-19. Η πανδημία του Covid-19 είχε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην παγκόσμια, όσο και στις επιμέρους οικονομίες το 2020, με επιβράδυνση του παγκόσμιου ρυθμού ανάπτυξης. Το ποσοστό συρρίκνωσης της Ελληνικής οικονομίας για το πρώτο εξάμηνο του 2020 ανήλθε σε 15%, ενώ για το 2020 συνολικά το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί κατά 8%. Οι απώλειες προβλέπεται να αναπληρωθούν τα επόμενα 2 ή και 3 έτη.

Το μέγεθος της διαταραχής της ελληνικής οικονομίας θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων, σε σημαντικό βαθμό από τη διάρκεια και την ένταση της πανδημίας Covid-19, και των μέτρων που λαμβάνονται από την ελληνική κυβέρνηση αλλά και τις άλλες κυβερνήσεις για τον περιορισμό της εξάπλωσής της αλλά και από άλλους γεωπολιτικούς παράγοντες όπως ενδεικτικά της προσφυγικής/μεταναστευτικής κρίσης που επηρεάζει την Ελλάδα.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στην Εταιρεία, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και για την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στην Εταιρεία απεικονίζεται στη σημείωση 2.3.1.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινης εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προκαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισής τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

2.3.1 Αναπροσαρμογές που αναγνωρίζονται κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16

Η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Με βάση την προσέγγιση αυτή, η εταιρεία αναγνώρισε υποχρεώσεις από μισθώσεις αναφορικά με μισθώσεις που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως «λειτουργικές μισθώσεις» σύμφωνα με τις αρχές του ΔΛΠ 17. Αυτές οι υποχρεώσεις επιμετρήθηκαν στην παρούσα αξία τους, όπως αυτή προκύπτει από την προεξόφληση των εναπομεινάντων μισθωμάτων με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Προτύπου δηλαδή κατά την 01.01.2019. Περαιτέρω, αναγνώρισαν ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο είναι ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση που αναγνωρίστηκε. Η συγκριτική πληροφόρηση δεν αναδιατυπώθηκε, και δεν υπήρξε επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στα Ίδια Κεφάλαια κατά την πρώτη εφαρμογή του, ήτοι κατά την 01.01.2019.

Κάνοντας χρήση της πρακτικής διευκόλυνσης (practical expedient) η εταιρεία, κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής, δεν επαναξιολόγησε εάν μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μία μίσθωση και συνεπώς εφήρμοσε το πρότυπο στις συμβάσεις που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17. Επίσης, η εταιρεία κατά τη μετάβαση εξαιρέσε το αρχικό κόστος σύμβασης από την αποτίμηση του δικαιώματος χρήσης και χρησιμοποίησε την αποκτηθείσα γνώση για τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης εάν η σύμβαση περιλαμβάνει δικαιώματα παράτασης ή καταγγελίας της μίσθωσης. Επιπρόσθετα, η εταιρεία δεν εφάρμοσε τις νέες διατάξεις στις μισθώσεις των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες (short term) καθώς και στις μισθώσεις στις οποίες το στοιχείο που εκμισθώνεται είναι χαμηλής αξίας. Σημειώνεται ότι η εταιρεία για τις μισθώσεις που έληγαν εντός του 2019 και που, ωστόσο, αναμενόταν να ανανεωθούν, προέβησαν σε εκτιμήσεις

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

για την ανανέωσή τους. Αναφορικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, η εταιρεία αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανάλογα με την υπολειπόμενη διάρκεια της κάθε μίσθωσης.

Οι πληρωμές μισθωμάτων της εταιρείας σχετίζονται κυρίως με μισθώσεις κτιρίων, μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων εμφανίζονται ως Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης στα Ενσώματα πάγια και Υποχρεώσεις από μισθώσεις στα Δάνεια.

Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις έχει μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό οδηγεί σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων».

Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν προέκυψε επίδραση, καθώς η εταιρεία επέλεξε να αναγνωρίσει ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης.

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποπληρωμή των μισθωμάτων θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνον οι αποπληρωμές τόκων εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

Το ΔΠΧΑ 16 δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στη λογιστική των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή, και για τον λόγο αυτό, η εταιρεία δεν είχαν σημαντικές μεταβολές από τις μισθώσεις που έχουν συνάψει και στις οποίες λειτουργούν ως εκμισθωτές.

2.3.2 Νέα λογιστική πολιτική για τις μισθώσεις

Με βάση το ΔΠΧΑ 16 καταργείται για τον μισθωτή η ταξινόμηση των μισθώσεων σε λειτουργικές μισθώσεις και χρηματοδοτικές μισθώσεις. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου ενεργητικού περιλαμβάνεται στη γραμμή Ενσώματα Πάγια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και η υποχρέωση μίσθωσης περιλαμβάνεται στις γραμμές μακροπρόθεσμος δανεισμός και βραχυπρόθεσμος δανεισμός.

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου η εταιρεία αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν, τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν την εταιρεία κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης. Η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση για τις εν λόγω δαπάνες είτε κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου είτε ως συνέπεια της χρήσης του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η εταιρεία επιμετρεί την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό. Σε διαφορετική περίπτωση χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

- (α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
- (β) τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- (γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει η εταιρεία ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,
- (δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι η εταιρεία θα εξασκήσει το δικαίωμα, και
- ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανακλά την εξάσκηση του δικαιώματος της εταιρείας για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η εταιρεία επιμετρεί το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους:

- (α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και
- (β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Η Εταιρεία εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η εταιρεία επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

- (α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
- (β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
- (γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιον τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η εταιρεία αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

2.3.3 Εφαρμογή ΔΠΧΑ 16 στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει την επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, για καθένα από τα επηρεαζόμενα στοιχεία:

Απόσπασμα από την κατάσταση οικονομικής θέσης

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31.12.2018 Δημοσιευμένα στοιχεία	ΔΠΧΑ 16 Προσαρμογές	01.01.2019 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	1.016.594	71.963	1.088.556
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-	59.317	59.317
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	-	12.646	12.646

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για την Εταιρεία ήταν 5%.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	-
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	10.103	61.860	71.963
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	10.103	61.860	71.963
Προσθήκες	173.354		173.354
Αποσβέσεις χρήσης	(37.943)	(19.174)	(57.117)
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	145.514	42.685	188.199

Η Εταιρεία, για την περίοδο 01.01.2019-31.12.2019, αναγνώρισε έξοδα ενοικίου από βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώματα παγίων χαμηλής αξίας ποσού ευρώ 498.795 (σημείωση 20), τα οποία προέρχονται κυρίως από μισθώσεις μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πολύ μικρής διάρκειας. Οι ανάγκες μίσθωσης μηχανημάτων και εξοπλισμού διαφοροποιούνται χρονικά ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών και ως εκ τούτου η εταιρεία συνάπτει συμβάσεις μικρής διάρκειας, με σκοπό την αποφυγή χρονικών διαστημάτων κατά την διάρκεια των οποίων, η μίσθωση είναι μεν σε ισχύ ενώ αλλά η παραγωγικότητα βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης.

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

2.5 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία ως μισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιαδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έξοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιασώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα δάνεια. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) Εταιρεία ως εκμισθωτής

Η Εταιρεία εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.6 Ενσώματες Ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικοπέδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής :

- Κτίρια	20- 40	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 – 10	έτη
- Αυτοκίνητα	5 – 9	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	5 - 10	έτη

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια και η απόσβεσή τους ξεκινάει όταν ολοκληρωθούν και είναι έτοιμα για τη χρήση που προορίζονται από τη Διοίκηση.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.8).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή όπως η υπεραξία, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοοικονομικών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες.) Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αντικατέστησε για τις περιόδους που ξεκινούν από την 1η Ιανουαρίου 2018 το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά μέσα : Αναγνώριση και Επιμέτρηση», και τροποποίησε τις απαιτήσεις για ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και λογιστικής αντιστάθμισης. Η Εταιρεία εφάρμοσε από την 1η Ιανουαρίου 2018 αναδρομικά το ΔΠΧΑ 9, αλλά επέλεξε να μην αναπροσαρμόσει τις προηγούμενες περιόδους, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 9. Συνεπώς οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2017 έχουν δημοσιευθεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 και οι αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση έναρξης της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Η Εταιρεία ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της στις παρακάτω κατηγορίες:

- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που στη συνέχεια επιμετρώνται στην εύλογη αξία στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και
- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

I. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους η Εταιρεία έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στην Εταιρεία).

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία επιμετρεί την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθεί τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν η Εταιρεία ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που η Εταιρεία θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.11 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από πελάτες.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

2.12 Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποιήσης και χαμηλού ρίσκου.

2.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.14 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.15 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Η Εταιρεία δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές της. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α)

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

2.16 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.17 Αναγνώριση εσόδων

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται, κυρίως στους κλάδους των κατασκευών, των αναπλάσεων, των έργων πρασίνου και των λιμενικών έργων.

Όπως αναφέρεται και στη σημείωση 2.3, από την 1η Ιανουαρίου 2018, η Εταιρεία έχει υιοθετήσει το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», το οποίο είχε ως αποτέλεσμα αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και αναταξινόμησεις στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από συμβάσεις σε πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών σε ποσό που αντανάκλα το αντάλλαγμα το οποίο η Εταιρεία αναμένει να δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.

Οι λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας για τα Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες περιγράφονται στη Σημείωση 2.3.

2.18 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.19 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της Εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.20 Από κοινού συμφωνίες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιό τους στο σχήμα.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή)

Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου η Εταιρεία συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, η Εταιρεία λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη σημείωση 27 παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια της Εταιρείας στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

2.21 Αναπροσαρμογές και Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελληνική αγορά, μεταβολές σε τιμές αγοράς ακινήτων, πρώτων υλών όπως σίδηρος, τσιμέντο κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις. Οι λογιστικές αρχές σχετικά με τα παραπάνω χρηματοοικονομικά μέσα περιγράφονται στη Σημείωση 2.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Ομίλου Ελλάκτωρ και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Ενδεικτικά, η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στον κλάδο των κατασκευών και από τη μεταβολή στις τιμές των πρώτων υλών, καθώς και σε κινδύνους που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων σε κοινοπρακτικά σχήματα. Οι υπηρεσίες της Εταιρείας παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η έγκριση των πιστωτικών ορίων είναι αποτέλεσμα μιας πιο αυστηρής διαδικασίας που εμπλέκει όλα τα επίπεδα της ανώτερης διοίκησης. Η Εταιρεία παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών της και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και διενεργείται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την Εταιρεία. Για την διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, η Εταιρεία, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Δεδομένης της τρέχουσας κρίσης του Ελληνικού Δημοσίου και του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι μεγαλύτερος και η διαχείριση των χρηματοροών έχει γίνει πιο επιτακτική. Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, η Εταιρεία προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά τις χρηματοροές του

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

και μεριμνά για την ύπαρξη ρευστών διαθέσιμων, συμπεριλαμβανομένων και των δυνατοτήτων για ενδοεταιρικό δανεισμό καθώς και μη χρησιμοποιούμενων τραπεζικών πιστωτικών ορίων για την κάλυψη των αναγκών του (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.).

Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018 αντίστοιχα:

31 Δεκεμβρίου 2018			
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ			
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	15.109.439	-	15.109.439

31 Δεκεμβρίου 2019			
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ			
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	9.713.542	-	9.713.542

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελατών, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

(δ) Λοιποί Κίνδυνοι

Τα προηγούμενα έτη το Ελληνικό Δημόσιο επέβαλλε έκτακτες φορολογικές εισφορές που επηρέασαν σημαντικά τα αποτελέσματα της Εταιρείας Δεδομένης της τρέχουσας δημοσιονομικής θέσης του Ελληνικού Δημοσίου, πρόσθετα φορολογικά μέτρα μπορεί να επιβληθούν, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της Εταιρείας, την επίτευξη των αναπτυξιακών της σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική της ικανότητα.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(α) Εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των κατασκευαστικών συμβολαίων

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί την μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης για την αναγνώριση των εσόδων από συμβάσεις κατασκευής. Η μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί από τη Διοίκηση εκτιμήσεις αναφορικά με τα παρακάτω:

- τον προϋπολογισμό του κόστους εκτέλεσης των έργων και συνεπώς του μικτού αποτελέσματος,
- την ανάκτηση των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες ή από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης του έργου,
- την επίδραση που έχουν οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου στο περιθώριο κερδοφορίας του έργου,
- την ολοκλήρωση των προκαθορισμένων ορόσημων εντός του χρονοδιαγράμματος, και
- τις προβλέψεις για ζημιολόγια έργα.

Η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τις διαθέσιμες πληροφορίες της αναφορικά με την πορεία των έργων και αναθεωρεί τα προϋπολογιστικά στοιχεία του κόστους όπου κρίνεται απαραίτητο.

(β) Προβλέψεις φόρου εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών της Εταιρείας στο ορατό μέλλον.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Εκτιμήσεις για απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς

Η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολογεί σε ετήσια βάση αν συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία τους ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης και της αξίας χρήσης.

Οι βασικότερες εκτιμήσεις που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στα πλαίσια της εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων αφορούν σε μελλοντικές ροές και επίδοση βάσει των επιχειρηματικών πλάνων των εταιρειών που ελέγχονται για απομείωση, στο ρυθμό ανάπτυξής τους εις το διηνεκές, στο μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης καθώς και στο επιτόκιο προεξόφλησης.

Επίσης, η Διοίκηση επαναξιολογεί την αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές/συγγενείς στις περιπτώσεις απομείωσης της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων (ενσώματων παγίων, επενδύσεων σε ακίνητα).

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5 Ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2018	533.594	2.568.838	5.959.397	367.366	9.429.196
Προσθήκες εκτός από leasing	-	33.325	40.646	18.912	92.883
Πωλήσεις / διαγραφές	-	(37.463)	(289.654)	(1.204)	(328.322)
Απορρόφηση Πλωκάτ	206.192	-	194.092	-	400.283
31 Δεκεμβρίου 2018	739.786	2.564.700	5.904.481	385.074	9.594.041
1 Ιανουαρίου 2019	739.786	2.564.700	5.904.481	385.074	9.594.041
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 της 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	10.103	61.860	-	-	71.963
Προσθήκες εκτός από leasing	-	-	31.202	6.638	37.840
Προσθήκες χρηματοδοτικής μίσθωσης	173.354	-	-	-	173.354
Πωλήσεις / διαγραφές	-	(1.930.397)	(2.232.755)	(468)	(4.163.620)
31 Δεκεμβρίου 2019	923.242	696.163	3.702.928	391.244	5.713.576
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2018	(46.733)	(2.552.506)	(5.750.113)	(358.416)	(8.707.768)
Αποσβέσεις χρήσης	(15.604)	(20.860)	(142.153)	(15.417)	(194.034)
Πωλήσεις / διαγραφές	-	36.477	287.878	-	324.355
31 Δεκεμβρίου 2018	(62.338)	(2.536.889)	(5.604.388)	(373.833)	(8.577.447)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2019	(62.338)	(2.536.889)	(5.604.388)	(373.833)	(8.577.447)
Αποσβέσεις χρήσης	(58.498)	(12.386)	(8.489)	(9.622)	(88.995)
Πωλήσεις / διαγραφές	-	1.919.483	2.232.079	468	4.152.030
31 Δεκεμβρίου 2019	(120.836)	(629.791)	(3.380.798)	(382.987)	(4.514.412)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	677.448	27.811	300.093	11.242	1.016.594
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	802.406	66.371	322.130	8.257	1.199.164

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που περιλαμβάνονται στα παραπάνω κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	-
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	10.103	61.860	71.963
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	10.103	61.860	71.963
Προσθήκες	173.354	-	173.354
Αποσβέσεις χρήσης	(37.943)	(19.174)	(57.117)
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	145.514	42.685	188.199

Το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για την Εταιρεία τόσο κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, όσο και την 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν 5%.

Στα πάγια στοιχεία δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος			
1 Ιανουαρίου 2018	266.238	21	266.259
Προσθήκες	2.539	-	2.539
Πωλήσεις/ διαγραφές	(338)	-	(338)
31 Δεκεμβρίου 2018	268.440	21	268.461
1 Ιανουαρίου 2019	268.440	21	268.461
Προσθήκες	14.306	-	14.306
31 Δεκεμβρίου 2019	282.746	21	282.767
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2018	(266.238)	(21)	(266.259)
Αποσβέσεις χρήσης	(2.539)	-	(2.539)
Πωλήσεις/ διαγραφές	338	-	338
31 Δεκεμβρίου 2018	(268.439)	(21)	(268.460)
1 Ιανουαρίου 2019	(268.439)	(21)	(268.460)
Αποσβέσεις χρήσης	(1.056)	-	(1.056)
31 Δεκεμβρίου 2019	(269.495)	(21)	(269.516)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	-
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	13.250	-	13.250

7 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	1.838.500	2.715.065
Απορρόφηση Πλωκάτ	-	(2.176.565)
Αύξηση κόστους συμμετοχής	-	1.300.000
Στο τέλος της χρήσης	1.838.500	1.838.500

Οι συμμετοχές της εταιρείας σε θυγατρικές επιχειρήσεις αναλύονται στη σημείωση 28.

8 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	1.536.115	1.601.130
(Πωλήσεις)	(10.310)	(65.015)
Μεταφορά από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	5.282	-
Στο τέλος της χρήσης	1.531.088	1.536.115

Οι συμμετοχές της εταιρείας σε συγγενείς επιχειρήσεις αναλύονται στη σημείωση 28.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

9 Κοινές επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο που έχουν οι συμμετέχοντες στις Κοινές Επιχειρήσεις και συγκεκριμένα στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις καθώς και στα έσοδα και έξοδα τους (σημείωση 2.20). Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της εταιρείας για τις χρήσεις 2019 και 2018:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	160.462	32.447
Κυκλοφορούν ενεργητικό	3.707.116	5.091.020
	3.867.577	5.123.467
Υποχρεώσεις		
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.678.246	5.446.510
	4.678.246	5.446.510
Καθαρή θέση	(810.669)	(323.043)
Έσοδα	1.467.472	1.396.872
Έξοδα	(1.765.471)	(1.405.908)
Κέρδη / (Ζημιές) (μετά από φόρους)	(297.999)	(9.036)

Οι κοινές επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων αναλύονται στη σημείωση 28.

10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	5.282	5.282
Μεταφορά σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες	(5.282)	-
Στο τέλος της χρήσης	-	5.282
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	-	5.282
	-	5.282

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μη εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ευρώ)	-	5.282
	-	5.282

11 Αποθέματα

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Α' ύλης	152.424	101.857
Σύνολο	152.424	101.857

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

12 Απαιτήσεις

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πελάτες	3.650.069	6.993.208
Παρακρατημένες εγγυήσεις (π.χ. κρατήσεις καλής εκτέλεσης)	1.644.018	579.797
Σύνολο Πελατών	5.294.087	7.573.005
Πελάτες - Συνδεδεμένα μέρη	6.471.489	4.997.915
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(251.136)	(223.031)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	11.514.440	12.347.889
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	8.223.426	11.611.700
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	24.203	-
Απαιτήσεις από κοινοπρακτικά σχήματα	2.395.571	3.257.677
Λοιπές Απαιτήσεις	4.563.009	4.220.190
Λοιπές Απαιτήσεις - Συνδεδεμένα μέρη	3.803.151	1.934.437
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης Λοιπών Απαιτήσεων	(2.378.347)	(716.642)
Σύνολο	28.145.453	32.655.250
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	8.803	20.697
Κυκλοφορούν ενεργητικό	28.136.650	32.634.554
	28.145.453	32.655.250

Ο λογαριασμός «Λοιπές Απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής :

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Ελληνικό Δημόσιο (παρακρατούμενοι & προκαταβλητέοι φόροι) & Ασφαλιστικοί οργανισμοί	2.925.782	3.010.515
Έξοδα επόμενων χρήσεων	132.047	228.583
Προκαταβολές προμηθευτών / πιστωτών	1.274.465	770.719
Επιταγές (μεταχρονολογημένες) εισπρακτέες	230.715	210.375
	4.563.009	4.220.191

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Πελατών παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	<u>223.031</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	<u>223.031</u>
Πρόβλεψη απομείωσης	<u>28.105</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>251.136</u>

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Λοιπών Απαιτήσεων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	<u>716.642</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	<u>716.642</u>
Πρόβλεψη απομείωσης	<u>1.661.705</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>2.378.347</u>

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	6.463.568	5.584.346
Είναι σε καθυστέρηση:		
3 - 6 μήνες	136.649	448.242
6 μήνες - 1 έτος	937.559	909.686
Πάνω από 1 έτος	1.630.751	1.866.262
2 - 3 έτη	390.888	1.589.988
Πάνω από 3 έτη	2.206.161	2.172.396
	11.765.575	12.570.920
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(251.136)	(223.031)
Καθαρές απαιτήσεις Πελατών	11.514.439	12.347.889

Μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018, η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η οποία χρησιμοποιεί την πρόβλεψη της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς για όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεων.

Η λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων προσεγγίζει την εύλογή τους αξία.

Τα υπόλοιπα που είναι σε καθυστέρηση πάνω από 1 έτος αφορούν στη μεγάλη τους πλειοψηφία απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη οι οποίες θεωρούνται ανακτήσιμες στο σύνολό τους και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης.

Οι Συμβατικές υποχρεώσεις της Εταιρείας ανέρχονται σε ευρώ 1.384.462. (31.12.2018: ευρώ 1.089.354) όπως αναφέρεται και στη σημείωση 16.

Το έσοδο που αναγνωρίστηκε στην Εταιρεία μέσα στη χρήση του 2019, το οποίο αφορά σε Συμβατικές υποχρεώσεις που υπήρχαν την 31.12.2018 ανέρχεται σε ευρώ 1.089.354.

Οι σημαντικότερες ποσοτικές μεταβολές στα Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και στις Συμβατικές υποχρεώσεις μέσα στην τρέχουσα χρήση οφείλονται στους παρακάτω λόγους:

	Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Συμβατικές Υποχρεώσεις
Νέες Συμβάσεις	1.175.182	(228.558)
Χρονικές Διαφορές	(4.563.456)	(30.096)
Σύνολο	(3.078.083)	(258.654)

Το ανεκτέλεστο ανακεφαλαιωτικό υπόλοιπο των υφιστάμενων συμβάσεων έως 31.12.2019, ανέρχεται σε ευρώ 37 εκ.

Οι μέθοδοι που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό του εσόδου και του ποσοστού ολοκλήρωσης των έργων αναφέρονται στην σημείωση 2.17. Το έσοδο από συμβάσεις κατασκευής στη χρήση του 2019 ανέρχεται για την εταιρεία σε ευρώ 44.031.774 (31.12.2018: ευρώ 37.679.228)

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Διαθέσιμα στο ταμείο	123.753	4.398
Καταθέσεις όψεως	4.530.004	9.542.270
Σύνολο	4.653.757	9.546.669

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P).

Rating Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος (S&P)	Ποσοστό Καταθέσεων όψεως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
B-	100%	100%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%

Όλα τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα είναι σε Ευρώ.

14 Μετοχικό κεφάλαιο και Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	5.983.267	9.692.892	3.126.843	12.819.735
Έκδοση νέων μετοχών / (μείωση)	(1.540.000)	(2.494.800)	-	(2.494.800)
31 Δεκεμβρίου 2018	4.443.267	7.198.092	3.126.843	10.324.935
1 Ιανουαρίου 2019	4.443.267	7.198.092	3.126.843	10.324.935
31 Δεκεμβρίου 2019	4.443.267	7.198.092	3.126.843	10.324.935

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2018 το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας μειώθηκε κατά το ποσό των 2.494.800 €, με σκοπό την επιστροφή μετρητών στη μοναδική μέτοχο, με την ακύρωση 1.540.000 μετοχών της Εταιρείας ονομαστικής αξίας 1,62 € ανά μετοχή. Κατόπιν της μείωσης αυτής το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανήλθε στο ποσό των 7.198.092,54 €, διαιρούμενο σε 4.443.267 κοινές μετά ψήφου ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 1,62 € η καθεμιά.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

15 Λοιπά αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ζημιών	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	1.196.158	4.281.421	(36.361)	835.996	6.277.213
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(4.226)	-	(4.226)
31 Δεκεμβρίου 2018	1.196.158	4.281.421	(40.587)	835.996	6.272.987
1 Ιανουαρίου 2019	1.196.158	4.281.421	(40.587)	835.996	6.272.987
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	5.355	-	5.355
31 Δεκεμβρίου 2019	1.196.158	4.281.421	(35.232)	835.996	6.278.342

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 158-160 του Ν. 4548/2018 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Ειδικά και Λοιπά αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, αφορούν σε αποθεματικά που σχηματίστηκαν κατά εφαρμογή ειδικών διατάξεων νόμων και δεν υπάρχει περιορισμός ως προς την διανομή τους.

16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Προμηθευτές	3.530.140	2.964.449
Υποχρεώσεις προς Κοινοπρακτικά σχήματα	844.547	568.724
Δεδουλευμένα έξοδα	25.500	25.500
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/ τέλη	1.021.933	1.360.841
Συμβατικές υποχρεώσεις	1.384.462	1.089.354
Λοιπές υποχρεώσεις	5.101.906	4.494.262
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη	1.362.281	8.651.235
Σύνολο	13.270.770	19.154.365
Βραχυπρόθεσμες	13.270.770	19.154.365
Σύνολο	13.270.770	19.154.365

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο λογαριασμός «Λοιπές Υποχρεώσεις» αναλύεται στον παρακάτω πίνακα :

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Προκαταβολές Πελατών, Υπεργολάβοι και Λοιποί Πιστωτές	4.711.531	4.270.891
Δικαιούχοι αμοιβών από παροχή υπηρεσίας και Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	<u>390.375</u>	<u>223.371</u>
	<u>5.101.906</u>	<u>4.494.262</u>

17 Δάνεια

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	<u>135.979</u>	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	<u>135.979</u>	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	<u>55.080</u>	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	<u>55.080</u>	-
Σύνολο δανείων	<u>191.059</u>	-

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Μεταξύ 1 και 2 ετών	<u>90.387</u>	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	<u>45.592</u>	-
	<u>135.979</u>	-

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παραπάνω πίνακες, αναλύονται ως εξής:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα		
Μέχρι 1 έτος	<u>62.663</u>	-
Από 1 έως 5 έτη	<u>142.698</u>	-
Σύνολο	<u>205.362</u>	-
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	<u>(14.302)</u>	-
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	<u>191.059</u>	-

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύεται παρακάτω:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Μέχρι 1 έτος	<u>55.080</u>	-
Από 1 έως 5 έτη	<u>135.979</u>	-
Σύνολο	<u>191.059</u>	-

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

18 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	1.087.199	2.157.508
	1.087.199	2.157.508
	1.087.199	2.157.508

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	2.157.510	2.281.493
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	(1.072.712)	(124.640)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά έσοδα	2.403	1.323
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	(666)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	1.087.201	2.157.510

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	5.020	3.202.421	3.207.440
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(20.035)	98.835	78.800
31 Δεκεμβρίου 2018	(15.015)	3.301.256	3.286.240
1 Ιανουαρίου 2019	(15.015)	3.301.256	3.286.240
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	17.719	(1.219.011)	(1.201.291)
31 Δεκεμβρίου 2019	2.704	2.082.245	2.084.949

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	64.679	807.621	-	14.852	38.797	925.948
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(251)	205.710	-	-	(2.019)	203.440
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	(1.323)	-	(1.323)
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	666	-	-	-	-	666
31 Δεκεμβρίου 2018	65.094	1.013.330	-	13.529	36.778	1.128.731

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1 Ιανουαρίου 2019	65.094	1.013.330	-	13.529	36.778	1.128.731
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(415)	(135.951)	686	-	-	(135.679)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	(2.403)	7.100	4.697
31 Δεκεμβρίου 2019	64.679	877.380	686	11.126	43.878	997.749

19 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	203.683	172.669
Σύνολο	203.683	172.669

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων έχουν ως ακολούθως:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	64.424	170.692
Σύνολο	64.424	170.692

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	203.683	172.669
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	203.683	172.669

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	45.939	18.501
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.935	2.552
Ζημιές από περικοπές	15.550	149.639
Σύνολο περιλαμβανομένο στις παροχές σε εργαζομένους	64.424	170.692

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Υπόλοιπο έναρξης	172.669	159.496
Καταβαλόμενες αποζημιώσεις	(25.652)	(160.422)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων	(7.758)	2.903
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	64.424	170.692
Υπόλοιπο τέλους	203.683	172.669

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα ενοποιημένα στοιχεία όσο και για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,90%	1,70%
	1,70%	1,75%

Μελλοντικές αυξήσεις μισθών

¹: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 2%

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι 14,46 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών :

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μεταξύ 1 και 2 ετών	14.360	
Μεταξύ 2 και 5 ετών	27.562	(1.733)
Πάνω από 5 έτη	178.222	4.636
Σύνολο	220.144	2.903

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-7,55%	7,55%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	7,45%	-7,45%

Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές	20.342	
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	(34.949)	(1.733)
Εμπειρία (κέρδη) / ζημιές	6.849	4.636
Σύνολο	(7.758)	2.903

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

20 Έξοδα ανά κατηγορία

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19				1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	3.389.451	23.732	170.098	3.583.281	2.603.937	23.781	369.362	2.997.080
Αναλώσεις Αποθεμάτων	14.295.894	-	-	14.295.894	10.858.231	-	54	10.858.285
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	44.655		44.340	88.995	154.422	-	39.612	194.034
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	1.056		-	1.056	2.213	-	326	2.539
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων	99.905		12.303	112.208	234.699	-	407	235.107
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	452.445		46.349	498.795	327.909	73	34.503	362.485
Αμοιβές υπεργολάβων	20.451.439		-	20.451.439	16.242.707	-	-	16.242.707
Αμοιβές τρίτων	3.840.550	100.360	179.738	4.120.648	2.831.161	46.432	170.951	3.048.543
Προμήθειες εγγραμμάτων	416.161	2.697	24.045	442.902	696.938	52.145	-	749.083
Λοιπά	1.959.613	18.551	136.139	2.114.302	2.820.059	7.189	154.251	2.981.499
Σύνολο	44.951.169	145.339	613.012	45.709.520	36.772.278	129.619	769.465	37.671.362

21 Λοιπά έσοδα / Λοιπά κέρδη/(ζημιές)

	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λοιπά Έσοδα		
Ενοίκια	123.903	183.537
Λοιπά	20.816	-
Σύνολο	144.718	183.537
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)		
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	397.561	66.214
Έκτακτα ανόργανα έσοδα	474.001	75.009
Έκτακτα ανόργανα (έξοδα)	(440.996)	(300.300)
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	4.956	11.682
(Έξοδα) προηγούμενων χρήσεων	(90.575)	(31.742)
Προβλέψεις απομείωσης/διαγραφές απαιτήσεων	(1.689.809)	-
Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)	28.751	1.684
Σύνολο Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	(1.316.112)	(177.453)

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

22 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – καθαρά

	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Έξοδα τόκων		
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(8.364)	-
	(8.364)	-
Έσοδα τόκων	23.750	18.733
Καθαρά (έξοδα) / Έσοδα τόκων	15.387	18.733
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα		
Διάφορα έξοδα τραπεζών	-	(21.091)
	-	(21.091)
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	15.387	(2.358)

23 Παροχές σε εργαζομένους

	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μισθοί και ημερομίσθια	2.709.092	2.199.881
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	795.377	625.946
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	64.424	170.692
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	14.387	560
Σύνολο	3.583.281	2.997.080

24 Φόρος εισοδήματος

	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Φόρος χρήσης	674.393	70.208
Αναβαλλόμενος φόρος	(1.072.712)	(124.640)
Σύνολο	(398.320)	(54.432)

Για τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών. Σύμφωνα με το άρθρο 65 του Ν.4174/2013, ο έλεγχος και η έκθεση των φορολογικών πιστοποιητικών ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρίας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της εταιρίας, ως εξής:

	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(2.833.753)	11.592
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη στις αντίστοιχες χώρες	(680.101)	3.362
Αναμορφώσεις		
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	644.761	284.006
Εισόδημα που δεν φορολογείται	(65.597)	-
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(465)	(26.474)
Διόρθωση φόρου χρήσης 2017	-	(248.050)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(296.918)	(67.275)
Φόροι	(398.320)	(54.432)

Ο φόρος που αναλογεί στα λοιπά συνολικά έσοδα αναλύεται ως εξής:

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19			1-Ιαν έως 31-Δεκ-18		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	7.758	(1.862)	5.896	(2.903)	726	(2.178)
Επίδραση αλλαγής φορολ. συντελεστή στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)		(541)	(541)	-	(2.049)	(2.049)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	7.758	(2.403)	5.355	(2.903)	(1.323)	(4.226)

25 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

(α) Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον της Εταιρείας κυρίως για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων που συμμετέχει η Εταιρεία, ωστόσο λόγω του ότι η Εταιρεία είναι ασφαλισμένη για ζημιές έναντι τρίτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων. Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας, γι' αυτό το λόγο δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

(β) Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικό έλεγχος και η έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Η Εταιρεία επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η εταιρεία ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2010, 2011, 2012 και 2013 και βάσει του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 έως 2018 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη. Για την κλειόμενη χρήση 2019 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωσή του, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, οι χρήσεις έως και το 2013 θεωρούνται παραγεγραμμένες.

26 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	13.337.522	4.057.617
Πωλήσεις προς συνδεδεμένα μέρη	13.337.522	4.057.617
Πωλήσεις	13.252.724	3.962.953
Λοιπά έσοδα εκμίσθωσης	84.798	94.664
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	1.183.448	4.094.249
Αγορές από θυγατρικές	-	-
Κόστος πωληθέντων	-	285.573
Αγορές από συνδεδεμένα μέρη	1.183.448	4.094.249
Κόστος πωληθέντων	1.140.531	4.046.575
Έξοδα διοίκησης	35.727	47.675
Χρηματοοικονομικά έξοδα	7.190	-
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Απαιτήσεις	10.431.281	7.551.062
Απαιτήσεις από θυγατρικές	143.412	43.937
Λοιπές απαιτήσεις	143.412	43.937
Απαιτήσεις από συγγενείς	1.689.809	1.689.809
Πελάτες	28.105	28.105
Λοιπές απαιτήσεις	1.661.705	1.661.705
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	8.598.060	5.817.316
Πελάτες	6.600.025	5.588.521
Λοιπές απαιτήσεις	1.998.035	228.795
Υποχρεώσεις	1.510.090	8.806.600
Υποχρεώσεις σε θυγατρικές	3.698	-
Προμηθευτές	3.698	-
Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη	1.506.392	8.806.600
Προμηθευτές	513.796	3.574.816
Λοιπές υποχρεώσεις	847.183	5.231.784
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	32.749	-
Δάνεια μακροπρόθεσμα	112.664	-

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

27 Λοιπές σημειώσεις

1. Στα πάγια στοιχεία δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.
2. Το απασχολούμενο προσωπικό της Εταιρείας την 31/12/2019 ανέρχεται σε 143 άτομα και την 31/12/2018 ανερχόταν σε 135.
3. Οι συνολικές αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών της εταιρείας για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2019 ανέρχονται σε ευρώ 20.000 (2018: ευρώ 20.000).

28 Συμμετοχές Εταιρείας

28α. Οι συμμετοχές της εταιρείας σε θυγατρικές εταιρείες είναι οι παρακάτω:

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31/12/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31/12/2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
1	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΥΤΩΡΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50%	50%	2010,2014-2019

28β. Οι συμμετοχές της εταιρείας σε συγγενείς εταιρείες είναι :

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31/12/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31/12/2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
1	ΒΕΠΕ ΚΕΡΑΤΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	35%	35%	2014-2019
2	CAISSON ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	46%	-	2014-2019

28γ. Οι κοινές επιχειρήσεις των οποίων η εταιρεία λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του, εμφανίζονται στον παρακάτω αναλυτικό πίνακα.

A/A	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31/12/2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31/12/2018	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
1	ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΝΩ ΛΙΩΣΙΩΝ ΑΚΤΩΡ -ΤΟΜΗ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	50,00	2014-2019
2	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	60,00	2014-2019
3	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ-ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	65,00	2014-2019
4	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	70,00	2014-2019
5	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ-ΑΤΟΜΟΝ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	50,00	2014-2019
6	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ-ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	50,00	2014-2019
7	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	30,00	2014-2019
9	ΕΡΓΟ ΑΕ-ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	15,00	2014-2019
10	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	78,00	78,00	2014-2019
11	"ΚΕ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ" -Χ.Δ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	55,00	55,00	2014-2019
13	ΚΕ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΑΠ. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	65,00	2014-2019
14	ΤΡΙΚΑΤ Α.Ε.Κ.Τ.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	30,00	2014-2019
16	ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	50,00	2014-2019

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

17	TOMH ABTE-ALSTOM TRANSPORT SA	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	75,00	2014-2019
18	ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ - TOMH A.B.E.T.E.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	50,00	2014-2019
19	TOMH A.B.E.T.E. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,00	33,00	2015-2019
20	TOMH A.B.E.T.E. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	50,00	2016-2019
21	TOMH A.B.E.T.E. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	50,00	2017-2019
22	ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ-TOMH A.B.E.T.E	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	15,00	2018-2019
23	TOMH A.B.E.T.E. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,00	33,00	2016-2019

29 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Το 1ο εξάμηνο του 2020 επηρεάζεται από την εξάπλωση της πανδημίας του Covid-19 και των περιοριστικών μέτρων (lock-down) που επιβλήθηκαν από τις επιμέρους κυβερνήσεις. Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας είναι η προστασία της υγείας των εργαζομένων και ο περιορισμός της εξάπλωσης του ιού, καθώς και η ελαχιστοποίηση της αναπόφευκτης επίδρασης στην οικονομική απόδοση της Εταιρείας. Το μέγεθος των επιπτώσεων θα καθοριστεί κυρίως από τη διάρκεια και την έκταση της πανδημίας και τα αντίστοιχα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη για να περιορίσουν την εξάπλωσή της, καθώς και από τις πρωτοβουλίες των κυβερνήσεων για την ενίσχυση της οικονομίας.

Η επίδραση της πανδημίας στις δραστηριότητες της Εταιρείας οδήγησε σε καθυστερήσεις στην εκτέλεση υφιστάμενων έργων ενώ αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά και το χρονοδιάγραμμα συμβασιοποίησης νέων έργων για την αναπλήρωση του ανεκτελέστου. Παράλληλα, υπήρχαν καθυστερήσεις στην είσπραξη και τακτοποίηση των πιστοποιήσεων για εκτελεσμένες εργασίες. Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντική επίπτωση στα προϋπολογισμένα αποτελέσματα, ενώ τα υπόλοιπα από τιμολογημένες απαιτήσεις των ήδη εκτελεσμένων εργασιών δεν αναμένεται να επηρεαστούν ή να καθυστερήσουν σημαντικά, ειδικότερα για δημόσια έργα στα οποία η τιμολόγηση εργασιών προϋποθέτει εγκεκριμένα κονδύλια προς πληρωμή.

Ειδικά για την Ελλάδα, η βούληση της Κυβέρνησης να προχωρήσει άμεσα σε αύξηση των Δημοσίων Επενδύσεων, ανταποκρινόμενη σε πραγματικές ανάγκες που θα τονώσουν παράλληλα και την οικονομία, αναμένεται να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για την Εταιρεία.

Επίσης, στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του κλάδου της Κατασκευής του Ομίλου Ελλάκτωρ (στον οποίο ανήκει 100% η Εταιρεία), το οποίο, μεταξύ άλλων, προβλέπει καινούργιο κεντρικό τμήμα προμηθειών, μείωση του μισθολογικού κόστους, εθελουσία έξοδο εργαζομένων με κίνητρα κλ.π. η Διοίκηση του Ομίλου ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ, στις 10 Ιουλίου 2020, ανακοίνωσε στους εργαζόμενους της ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ καθώς και των θυγατρικών TOMH ABETE και ΑΚΤΩΡ FM την εφαρμογή των κάτωθι:

- *Οριζόντια μείωση αποδοχών*

Από 1ης Σεπτεμβρίου 2020 οριζόντια μείωση αποδοχών, 4% για ετήσιες μεικτές αποδοχές €12.000-€20.000, 8% για €20.000-€50.000 και 15% για όσους λαμβάνουν πάνω από €50.000.

- *Εθελούσια αποχώρηση*

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν εργαζόμενοι άνω των 40 ετών και μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης που διαθέτουν τουλάχιστον 3 χρόνια προϋπηρεσία στην εταιρεία, αποζημίωση προσαυξημένη κατά 40% (40-50 ετών) και 50% (άνω των 50 ετών και μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης)

- *«Sabbatical»*

Στους εργαζόμενους 55 ετών - μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης διατίθεται και η επιλογή, όπου θα λάβουν τμηματικά εντός 3 ετών αποζημίωση προσαυξημένη κατά 50%, ενώ η εταιρεία θα πληρώνει για 3 χρόνια και τις ασφαλιστικές εισφορές τους, προκειμένου να μη διαταραχθεί το πλάνο συνταξιοδότησής τους

Όλα τα ποσά σε ευρώ εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ο *Πρόγραμμα συνταξιοδότησης*

Δυνατότητα άμεσης αποχώρησης με καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης συνταξιοδότησης προσαυξημένης κατά 20%

Οι παραπάνω μειώσεις θα αποκατασταθούν σταδιακά κατά 50% μέχρι την 31.12.2022.

Κηφισιά, 4 Ιουνίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΜΜΑΝ. ΣΥΡΙΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΜ 219550

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΛΑΜΙΤΣΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 063230

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ
Α.Μ. ΑΔΕΙΑΣ: 0015244 Α' ΤΑΞΗΣ